

Els fons marins, plens de deixalles

Un mostreig del fons marí, en el qual han participat l'Institut de Ciències del Mar del CSIC i la Universitat de Barcelona, revela que fins i tot en zones profundes de l'oceà s'hi poden trobar ampolles, bosses de plàstic, xarxes de pesca i tot tipus d'escombraries d'origen humà.

Les escombraries són un problema en l'ecosistema marí, ja que alguns animals les poden confondre amb menjar i ingerir-les. Els organismes moren ofegats pels microplàstics o també per desnutrició, a causa de l'obstrucció dels estòmacs. El corall i els peixos també poden quedar atrapats a les xarxes i als aparells de pesca abandonats, un fenomen que s'anomena *pesca fantasma*.

Els científics han pres prop de 600 mostres al llarg de tot l'Atlàntic, l'Àrtic i la Mediterrània, en profunditats que van des dels 35 metres fins als 4.500 metres. Christopher Pham, investigador de la Universitat de les Açores, que lidera el projecte, explica que «el plàstic és la deixalla més comuna a tot el fons marí, mentre que les xarxes i els estris de pesca abandonats són especialment abundants en muntanyes submarines, ribes, monticles i dorsals oceàniques». Dels 6,4 milions de tones d'escombraries que els oceans de tot el món reben cada any, un 80 % són plàstics, especialment bosses i ampolles.

Per al mostreig, els investigadors llançaven una xarxa de malla fina. De cada captura es classificava, d'una banda, la biomassa, i de l'altra, les escombraries, separant-les per tipus: plàstic, metall, vidre, aparells de pesca abandonats o altres tipus de deixalles. «Hem trobat des de lavabos de ceràmica sencers fins a la caixa de la bassa salvavides d'un F15 (un avió militar)! Gran part de les deixalles arriben al mar a través dels rius i, després de passar per la plataforma continental, baixen pel talús continental i s'acumulen al final del talús», explica Joan B. Company, del CSIC.

Diari *Ara*, 04-05-2014 (text adaptat).

1. Assenyala amb una creu les afirmacions que siguin certes:

- ☐ L'estudi es basa en un recull d'aproximadament 600 mostres de diferents oceans i mars.
- ☐ El 20 % de les deixalles que arriben al mar són objectes fets de materials diferents del plàstic.
- ☐ La major part de les deixalles que arriben al mar provenen dels residus dels vaixells.
- ☐ Al fons del mar s'hi ha trobat un avió militar F15.

2. Què s'entén per «pesca fantasma»?

3. Tenint en compte la intenció del text, a quin d'aquests tipus creus que correspon?

- ☐ Argumentatiu ☐ Instructiu ☐ Explicatiu ☐ Dialogat

Les llengües d'Europa

És difícil de dir quantes llengües es parlen al món. Aquesta afirmació sorprèn els qui no es dediquen a la lingüística, però és ben bé així. Naturalment, a Europa ens passa el mateix i no és pas estrany.

Al continent europeu hi ha llengües que gairebé s'havien deixat de parlar i que darrerament hi han tornat (com ara el tàrtar de Crimea, parlat per un poble que va patir la deportació). Llengües que hi arriben amb les persones que les fan servir (com ara el xinès). Llengües que, per voluntat de les societats que en fan un element d'identificació i cohesió social, hi neixen a partir d'altres que ja existien (com ara el luxemburguès, originàriament una varietat local de l'alemany), i llengües que es volen ressuscitar (com ara el còrnic, a la Gran Bretanya). També hi ha, malauradament, llengües que s'esvaeixen (com ara l'aragonès). Per tot plegat, costa de dir quantes llengües es parlen a Europa.

De tota manera, es pot considerar que el nombre de llengües parlades al continent europeu, de l'oceà Atlàntic a la serralada dels Urals —però sense la del Caucas—, és d'unes setanta, sense comptar-hi les llengües de signes de les comunitats de persones sordes ni les llengües dels nouvinguts d'arreu del món, que utilitzen quotidianament.

La majoria d'aquesta setantena de llengües pertany a la família indoeuropea, cosa que vol dir que tenen un origen comú i que, per tant, s'assemblen, malgrat que aquestes similituds —per exemple, entre l'italià i el suec— molt sovint només les poden detectar els especialistes, perquè no són gens evidents a simple vista. També hi ha a Europa llengües de les famílies uraliana (com ara el finès, l'estonià, el sami o l'hongarès) i altaica (com ara el turc o el tàrtar) i, encara, una llengua de la família afroasiàtica, el maltès, emparentada amb l'àrab, i una llengua sense família coneguda, el basc.

El desafiament principal que les societats europees han d'afrontar avui dia és continuar mantenint la diversitat lingüística que, sense contradicció amb una notable unitat cultural, sempre s'han desenvolupat, juntament amb les llengües de la immigració, tan important actualment. Això vol dir trobar fórmules de comunicació supranacional que no afavoreixin l'hegemonia de cap llengua i també donar vida a totes les llengües del continent que, per raons econòmiques o polítiques, es troben en una situació de feblesa que n'amenaça la mateixa supervivència.

1. Assenyal amb una creu l'única d'aquestes afirmacions que no és correcta:

- ☐ No sabem exactament quantes llengües es parlen al món ni quantes es parlen a Europa.
- ☐ L'estonià i l'hongarès són llengües de la família uraliana.
- ☐ La llengua italiana i la llengua sueca tenen un origen comú.
- ☐ El luxemburguès és una varietat local de l'alemany.
- ☐ Entre llengües de signes i llengües parlades, a Europa n'hi ha aproximadament una setantena.

2. Quina proposta es fa en el text per afrontar el desafiament europeu de mantenir la diversitat lingüística?

3. Respon a aquestes preguntes sobre les llengües d'Europa:

a) Quants idiomes es parlen aproximadament a Europa?

b) A quina gran família pertanyen la majoria de llengües europees?

c) En quins territoris es parla català?

d) El català és una llengua eslava, romànica, cèltica, bàltica o germànica?

4. Escriu la paraula corresponent al costat de la seva definició: *diglòssia*, *normalització*, *monolingüisme*, *bilingüisme*, *substitució*.

a) _____: Coexistència de dues llengües en un mateix parlant o grup social.

b) _____: Qualitat del qui usa una sola llengua.

c) _____: Situació en què dues llengües són usades amb un valor social diferent.

d) _____: Procés lingüístic pel qual s'apliquen diverses mesures per evitar que la llengua d'una comunitat, en contacte amb una altra, vegi reduït el seu ús.

e) _____: Procés lingüístic pel qual una comunitat abandona la seva llengua a favor d'una altra.

L'escriptor Raimon Portell, Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil

El jurat guardona la novel·la 'Camins d'aigua' i reconeix el "bon pols literari" de l'autor

Madrid - efe - 14/10/2019

L'escriptor Raimon Portell (Barcelona, 1963) ha estat guardonat amb el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil 2019. Dotat amb 20.000 euros, el reconeixement premia l'obra de Portell *Camins d'aigua*, que és la segona entrega d'una trilogia. El jurat del premi, que concedeix el Ministeri de Cultura, format, entre d'altres, pel guanyador de l'any passat, Juan Cruz Igerabide, ha destacat la capacitat de Portell «per arrossegar el lector en un torrent d'aventures narrades amb bon pols literari».

Portell és autor de la trilogia *La llum d'Artús* (Barcanova), el primer volum de la qual, *Camins de nit*, va ser finalista del Premi Protagonista Jove 2017. *Camins d'aigua*, la segona entrega i amb la qual ha guanyat el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil, també va ser reconeguda amb el Premi Llibreter 2019 en la categoria de literatura catalana infantil i juvenil. La tercera entrega de la trilogia, *Camins d'hivern*, s'ha publicat aquest any.

Camins d'aigua és una distòpia èpica del que sembla l'Europa del segle XIX, farcida d'intrigues i simbolismes protagonitzats per una noia, la Rut.

Entre els guanyadors del Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil en edicions anteriors cal destacar Ana María Matute (*Sólo un pie descalzo*), Laura Gallego (*Donde los árboles cantan*), Jordi Sierra i Fabra (*Kafka y la muñeca viajera*) o Gustavo Martín Garzo (*Tres cuentos de hadas*). Filòleg i professor, Portell ha escrit també els assajos *Els mestres de la República* (Ara Llibres), *Els mestres de la República en imatges* i *Marta Mata, el camí de l'escola* (Rosa Sensat). Així mateix, ha publicat les novel·les juvenils *Una cançó de Cap Verd* i *L'ombra de Venècia* amb La Galera i *El somni del jaguar* amb La Magrana. Amb el conte «Vull una corona» (La Galera) va guanyar el Premi Crítica Serra d'Or l'any 2005.

Al marge de la seva trajectòria literària, Portell ha col·laborat amb les revistes *El Mundo de los Pirineos*, *Viajes National Geographic*, *Sàpiens* i *Descobrir Cuina*, entre d'altres, i també amb alguns diaris. Ha estat director de la revista *Descobrir Catalunya* i cap de redacció de les publicacions *Infància* i *Altair*. Així mateix, per la seva tasca periodística, ha rebut dos premis en aquest àmbit.

1. El text que acabes de llegir és...

- ☐ una notícia. ☐ un reportatge.
☐ un article d'opinió. ☐ una crítica literària.

2. Llegeix aquestes afirmacions sobre Raimon Portell i assenyala l'única que no és certa:

- ☐ Exerceix com a escriptor, periodista i professor.
☐ Va guanyar el Premi Llibreter 2019 amb la novel·la *Camins de nit*.
☐ L'obra amb què ha guanyat el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil és el segon lliurament d'una trilogia.
☐ La protagonista de la novel·la guardonada és una noia jove que es diu Rut.

3. Respon:

a) Si haguessis d'introduir un intertítol en el cos del text, quin triaries i on el col·locaries?

b) Si haguessis de complementar el text amb una fotografia, quina imatge triaries i amb quin peu de foto l'acompanyaries?

4. Completa la taula amb les sis qüestions bàsiques sobre el text periodístic que has llegit:

Qui?	
Què?	
Per què?	
Com?	
On?	
Quan?	

5. Explica les diferències entre una notícia i un reportatge:

6. Llegeix aquests dos textos periodístics i digues quin correspon a una notícia i quin a un reportatge. Argumenta la teva resposta.

Text A

21 de març de 2020

Ara Criatures

Les noies demanen pas en el futbol

L'esport jugat per noies, en categories juvenil i absoluta, reflecteix la violència de gènere i el masclisme de la societat, diuen els experts. Una realitat que cal combatre

Per Trinitat Gilbert

La Naïr Galindo (17 anys), jugadora de futbol al CF Calafell, de Segona Divisió, afirma que en el futbol jugat per joves hi ha violència de gènere i masclisme. «Hi ha partits en què els pares d'altres jugadores ens insulten, i ens diuen que ho deixem córrer i que ens en anem a fer ballet», assegura. Per denunciar-ho, ha dedicat el seu treball de recerca de segon de batxillerat al futbol femení. «Preparant el treball, em vaig adonar que si a Google escrius “jugadores de futbol”, entre les primeres opcions de resultats apareix “les jugadores més guapes”. No passa el mateix amb els nois. Les noies som una cara i un cos que cal destacar quan juguem a futbol», lamenta Galindo, que afegeix altres greuges comparatius, com ara les hores dels partits, sempre millors per als nois, en la mateixa lliga.

Per la seva banda, Marta Carranza, del Castellar, que va ser comissionada d'esport escolar a Barcelona, analitza la situació des de la perspectiva de la història. «La història de l'esport modern —i concretament del futbol— encara té poc recorregut, i a més va néixer en un entorn masculinitzat i per exaltar els estereotips masculins, com ara la força, la competició, la valentia, la victòria i el triomf per damunt de tot», assenyala. A més, en la història recent, «fins no fa gaire les dones eren invisibles i, per reblar-ho, la dictadura franquista va apagar qualsevol espurna encesa en etapes anteriors per introduir les dones en la pràctica esportiva», explica Carranza. No

va ser fins a l'anomenada Transició que van aparèixer «les primeres llicenciades en educació física i que van ressorgir els moviments feministes», diu.

Estereotips en el món de l'esport

Malgrat que «la pràctica del futbol avança entre les noies», Carranza afirma que les enquestes continuen indicant que la tipologia de la pràctica esportiva està estereotipada per gèneres. Hi ha moltes dades positives, però l'excomissionada d'esport afirma que «el substrat cultural de l'esport costa molt més de remoure i de canviar». De fet, segons ella, «els nivells de futbol juvenil i absolut són un reducte dels clixés d'esport i masculinitat».

Aquesta explicació no vol dir que calgui acceptar-ho. «Cal treballar per seguir avançant en la feminització del món de l'esport», especialment des dels espais que hi poden incidir, com ara l'escola, els instituts i les famílies. I també «cal fer acompanyament i sensibilització», afirma Carranza. I sobretot «cal temps» perquè la societat accepti que «les noies poden ser tan bones com els nois» i perquè «els càrrecs de decisió i de comandament, en els àmbits esportius, siguin dones».

Per la seva banda, el pedagog Xavier Ureta sosté que el que es viu en l'esport juvenil «és el que es mostra sense filtres en la vida quotidiana, especialment en zones amb menys cultura». I és així perquè «el masclisme surt de la vena més ancestral i atàvica dels humans: de quan aquell simi anomenat *Homo sapiens* era caçador i la femella es quedava a la cova per tenir cura de la descendència», afirma. Com que el futbol havia estat tradicionalment una pràctica d'homes, quan el juguen dones «es reproduïx l'estereotip d'espectador que espera força bruta en un partit de futbol, tal com passava a l'antiga Roma, quan es llançaven dissidents i esclaus als lleons per pur espectacle», explica Ureta.

El paper de les famílies

Per Xavier Ureta, hi ha un altre factor que també cal valorar per entendre el que passa en el futbol juvenil femení, que és el sexual. «Molts homes, per model cultural, són incapaços de reprimir expressions masclistes referides tant al que consideren tasques pròpies de la dona com a l'aspecte físic de les jugadores». Per això, Ureta recomana a les famílies que no acceptin la situació i que «exigeixin a directius, àrbitres i responsables que posin normes molt estrictes per impedir l'entrada a espectadors o espectadores que no respectin les noies i el seu joc».

Cada equip també ha de treballar pel seu compte en el mateix sentit. «S'han de conjurar des de tots els àmbits per tallar de soca-rel qualsevol manifestació agressiva», diu el pedagog. Mentrestant, a casa, les famílies han d'ensenyar a viure les competicions com si fossin una festa. «La família ha de ser un model de *fair play*, en què se celebren els bons resultats i ningú no insulta ningú», diu Ureta. Dit d'una altra manera, les famílies han d'impulsar el canvi perquè els partits de futbol jugats per joves deixin de ser un polvorí. Potser així aviat els motors de recerca d'internet deixaran de suggerir les «futbolistes més guapes» i suggeriran quines són les que marquen més gols.

Text B

Una campanya vol reivindicar els referents de l'esport femení

*Mireia Belmonte, Laia Sanz, Alexia Putellas, Laia Palau i Maria Vicente
posen cara a un espot per lluitar contra la desigualtat en la informació*

Laia Bonals - 24/01/2020 – El País.cat

«Si no veus esport femení, t'estàs perdent la meitat de l'espectacle.» És el lema de la nova campanya *T'ho estàs perdent*, que té com a objectiu fer visible l'esport femení, crear i consolidar referents i potenciar la superació dels infants i adolescents, sobretot les noies. La campanya està protagonitzada per cinc grans esportistes: Mireia Belmonte, Laia Sanz, Alexia Putellas, Laia Palau i Maria Vicente. Totes juntes sumen més de 140 títols. De manera desinteressada, han posat cara a aquesta campanya que pretén viralitzar el gest de tapar-se mitja cara amb la mà, i simbolitzar així la meitat de la realitat que no es veu si no es veu, mira o llegeix l'esport femení.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), juntament amb la Generalitat de Catalunya i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), han impulsat aquesta campanya. «En la nostra societat, una de les àrees en les quals encara hi ha desigualtat és en la presència de l'esport femení en els mitjans de comunicació: tant d'esportistes com de professionals de la informació», ha manifestat Roger Loppacher, president del CAC.

Laia Palau, jugadora de l'Uni Girona de bàsquet i una de les protagonistes de la campanya, ha assistit a l'acte de presentació, on ha reconegut que les dones són unes valentes: «Tens menys ajudes i menys estructures. Ho has de voler fer. Hi ha un gran component de passió».

Un total del 86 mitjans s'han adherit a aquesta campanya. Els espots s'emetran en els mitjans de comunicació adherits fins al 14 de febrer.

Ara, digues quin correspon a una notícia i quin a un reportatge tot argumentant la resposta.

Els cavallers

La cavalleria és una institució d'origen feudal constituïda per homes d'armes amb possibilitats de mantenir un cavall, és a dir, gairebé exclusivament, de la noblesa. Es va fixar cap al segle xii, amb uns cerimonials i conductes que l'Església va empeltar de religiositat; és el cristianisme que posa Tirant per sobre dels personatges clàssics amb qui se'l compara, els herois de Troia, Alexandre, Escipió o Aníbal. La novel·la cavalleresca del segle xv s'arrela ni més ni menys que a la *Iliada*, l'*Odissea* o l'*Eneida*.

A més de defensar el cristianisme, el cavaller ha de servir una fidelitat feudal i «mantenir pubils, viudes, òrfens e dones casades, si negú los vol enutjar en fer-los força o llevar-los béns, car los cavallers són obligats de posar les persones a tot perill de mort, si per alguna dona d'honor són requests que sien defenses». Al segle xv, però, la vida cavalleresca ja estava en declivi. El mateix Martorell va tenir grans problemes per portar-la més o menys a la pràctica. Martorell és un desplaçat del seu temps: aquesta distància li permetrà retratar-lo. El Tirant també pot llegir-se a la manera d'un al·legat nostàlgic sobre uns valors perduts.

Introducció de Toni Sala a *Tirant lo Blanc. Episodis amorosos*. Educaula 62.

1. El text que acabes de llegir és de tipus...

☐ persuasiu.	☐ divulgatiu.
☐ narratiu.	☐ argumentatiu.

2. Digues quines són les dues idees que l'autor exposa en el segon paràgraf:

- ☐ L'obligació de defensar el cristianisme per part dels cavallers.
- ☐ L'obligació del cavaller de preservar una fidelitat feudal, com ara defensar qualsevol dama que l'hi demana.
- ☐ La decadència de la vida cavalleresca al segle xv.
- ☐ La reivindicació per part de Martorell dels valors clàssics de la cavalleria.

3. Per què l'autor diu que Joanot Martorell és un desplaçat del seu temps?

Filtrar prejudicis o negar cossos

Els complexos són una cosa radicalment humana i ens uneixen en la vergonya de la nostra singularitat. Qui no ha pensat mai que li agradaria tenir més d'això, menys d'allò, ser més fort, canviar d'estatura o tenir una altra pell. Diguem que el cànon és aquella pressió social que promou un tipus de bellesa: compartida i reforçada a còpia d'estereotips o modes. En definitiva, la preciositat és artificial per definició en el moment en què existeixen codis socials sobre els cossos. En cada època i lloc hi ha un límit clar entre els físics 'normals' i els desajustats.

Així, aprenem a conviure amb aquest ideal de bellesa acceptada i amablement forçosa. També creixem pensant que acceptar-se o no és només una elecció personal, sense tenir en compte que les nostres mirades estan completament condicionades. Ara bé, ¿si ens aixequem i ens veiem lletges, el problema és tenir mirall? I, si la dictadura de la bellesa és ancestral, ¿en què es diferencien els filtres d'Instagram i la Venus de Milo? La resposta és en les formes, més que en el fons.

Les xarxes socials són laboratoris d'identitat on ens situem com un producte que cal mostrar. Quan va començar Instagram, la tònica era mostrar fotos que semblaven espontànies i casuais, tot i que costessin cinquanta intents. Després va aparèixer Snapchat i va abocar les mirades cap als filtres i les històries efímeres. Les altres xarxes van anar reaccionant i els filtres van deixar de ser exclusiva de Snapchat. Amb la diferència que els primers filtres es corresponien amb animals o criatures fantàstiques i acolorides, i ara cada vegada s'acosten més a un catàleg de retocs.

Entenguem per un moment el filtre com a plantilla: el missatge ja no es troba en una escultura a la qual mirar i en la qual inspirar-se, sinó que pots aplicar la plantilla literalment sobre el teu rostre. Combinem això amb la gran varietat d'aplicacions i recursos que permeten retocar-ho absolutament tot. La conseqüència directa és fugir dels nostres cossos. Els amaguem darrere d'un ideal que ni triem ni qüestionem. Pot ser fins i tot lúdic si ho fem de tant en tant, o des de l'humor. El problema apareix en el fet de viure per fer-ho i obsessionar-se amb la distància entre el que som i el que volem ser.

Els efectes d'habitar en la distorsió tant poden despertar el narcisisme com agreujar els problemes d'autoestima. Que Instagram retiri els filtres semblants a la cirurgia estètica és un gest. Però els filtres ens continuen recordant les imperfeccions i què hem de fer per ajustar-nos a la norma. Si aquestes eines t'arriben quan estàs intentant entendre qui ets, la predisposició a substituir el que es percep pel que es projecta és enorme. Per no dir com reforcen els estereotips femenins i afavoreixen la hipersexualització i la cosificació. Potser com Afrodita, però corregida i augmentada.

Liliana Arroyo, *El Periódico* (30/11/2019).

1. El text que acabes de llegir és de tipus...

- ☐ persuasiu. ☐ descriptiu.
☐ argumentatiu. ☐ narratiu.

2. Respon:

a) Què condiciona, segons l'autora, la percepció que tenim sobre el nostre cos?

b) Quina funció han acabat fent les xarxes socials pel que fa al nostre cos?

c) Quines conseqüències pot tenir aquesta distorsió de la realitat?

Pau Vidal: «Corregir mata perquè com a mètode pedagògic no funciona»

Ivan Solivellas – 08/06/2020

A les xarxes socials, «veritable santuari del morrofortisme», és freqüent trobar-se amb «il·luminats que van corregint a tort i a dret sense saber-ne (o sense saber-ne prou), cosa que és molt perillosa perquè crea inseguretat. El parlant insegur, que dubta contínuament, per no espifiar-la vol ordres clares: això sí, això no. Es refugia en la hipernormativitat, i això té com a efecte secundari el fet d'estrancar la creativitat». Així, insisteix que «si a tu et diuen que el mot d'argot castellà *rajar*, en el sentit de 'criticar públicament algú', es diu *malparlar* o *bescantar*, tal com fa el purisme obtús (errat, perquè el nivell de formalitat no es correspon), i descartes possibilitats com per exemple *escorxar*, *espellotar* o *trinjar* perquè et sonen massa locals, perdràs la possibilitat de fer, posem per cas, un derivat necessari com *escorxada* o *trinxamenta*. I això sí que és mortal per a la llengua viva d'avui».

«Corregir mata perquè com a mètode pedagògic no funciona: els esmenats agraeixen molt les correccions, però continuen cometent les mateixes pífies. En bona part perquè sol ser un perfil de parlant amb poca intuïció lingüística.» En aquest sentit, l'autor defensa que és molt millor el mètode tradicional: la lectura. «Val més una bona novel·la (o un bon text teatral) que mil correccions.»

Un segon perill, segons Vidal, és l'efecte crida: víctimes de correcció no sol·licitada es converteixen en botxins que es llancen a corregir a noves víctimes allò que han (mal)entès de les esmenes. El resultat és que les xarxes «vessen de mestretites castrant mil-i-una formes d'expressivitat popular, dialectalismes o transgressió genuïna, que és la saba que alimenta la llengua». Entre aquests casos podem posar com a exemples «variants com *allavontes* per *llavors*, *vine pacací* per *cap aquí* o *mem* per *vejam*, i milers de variacions genuïnes que conformen l'enorme panòpia de la parla oral». Contràriament, escampar «formes encarcerades i allunyades de la parla agreuja el sentiment de culpa de l'usuari», perquè percep que no parla una llengua prou bona.

Extracte d'una entrevista publicada a la revista *Nívol* (text adaptat).

1. Quin són els dos arguments que defensa el lingüista i escriptor Pau Vidal en aquest fragment?

- ☐ Un dels problemes del català és la gran quantitat de persones que corregeixen els altres sense saber-ne prou.
- ☐ El català està en risc perquè no hi ha prou correctors.
- ☐ El parlant defuig les formes genuïnes perquè les considera massa allunyades de la parla.
- ☐ És més pedagògic per a un parlant llegir una bona novel·la que no pas que el corregeixin.

2. Busca en el text l'exemple que posa Vidal i completa la taula:

Mot d'argot del castellà	Paraules que no es corresponen perquè són massa formals	Mots que sí que es corresponen perquè mantenen el to informal

3. A partir de quina expressió ha format Pau Vidal el mot compost *morrofortisme*? Què vol dir aquesta expressió?

ACTIVITATS DE REPÀS DE SINTAXI I MORFOLOGIA

1. Analitza aquestes oracions d'acord amb el model:

Els dos nois corrien cap al poble muts de l'espant.

SN subjecte

SV predicat

concordança: 3a persona plural

- a) L'atrotinada campana de l'església va començar a tocar.
- b) La batalla dels elements estava en el seu punt àlgid.
- c) Els advocats de l'acusació i de la defensa van treure els seus papers.
- d) Jo em deixaré caure pel poble.
- e) Com creus que acabarà això, tu?

2. Digues quina persona gramatical fa de subjecte de cada forma verbal destacada en aquestes oracions:

- a) A finals de gener *vaig caure* malalta. _____
- b) Un d'aquests estius *vam tenir* festa grossa _____
- c) *Sembles* una senyora. D'on *has tret* aquesta pell tan blanca. _____
- d) *Va començar* a escriure més tard del que *hauria volgut*. _____

3. Subratlla el predicat d'aquestes oracions i digues si és un predicat verbal (PV) o un predicat no verbal (PNV). Fixa't en l'exemple:

El barri estava molt silenciós.

PNV

- a) El silenci omplia els carrers de la ciutat.
- b) La ciutat semblava un cementiri.
- c) El brogit dels carrers s'havia apagat.
- d) La piuladissa dels ocells era l'únic que se sentia.

4. Escriu la construcció activa corresponent a cadascuna de les oracions passives següents:

- a) L'obra serà traduïda per una especialista en llengua alemanya.

- b) El partit va ser suspès per les autoritats esportives.

- c) L'activista sueca és presentada per la premsa com una precursora.

- d) La solidaritat de la ciutadania era lloada per la comunitat internacional.

- e) Totes les opinions han de ser respectades per tothom.

5. Identifica el complement directe (CD) i el complement indirecte (CI) de cadascuna de les oracions següents:

- a) Als alumnes de 3r ens han demanat puntualitat.
- b) He deixat la bicicleta a l'Olga.
- c) La tenista va protestar la decisió a la jutge de cadira.
- d) Va ensenyar les fotos als seus amics.
- e) A la Berta li han donat un premi.

6. Completa aquestes oracions amb el pronom adequat:

- a) Quan va arribar a casa, es va treure les sabates i ____ va deixar al balcó.
- b) El llibre ____ vaig tornar ahir a la biblioteca.
- c) A mi no ____ va dir res de cap reunió, la Maria.
- d) A l'Eloi ____ han telefonat de l'escola.
- e) A elles no ____ agrada sortir de festa.
- f) Els tomàquets ____ he comprat al mercat.

7. Subratlla l'atribut de les oracions següents i substitueix-lo pel pronom *en*:

- a) —Que és gaire exigent, aquesta entrenadora?
—Aquesta entrenadora ____ és molt, d'exigent.
- b) —Oi que l'Andrea és molt innocent?
—Si no ____ és, d'innocent, ben bé ho sembla.
- c) —Que són bones, aquestes croquetes?
—De bones, no ____ són gens.
- d) —Que joves que érem en aquesta foto.
—I tant si ____ érem, de joves.

8. Identifica el complement predicatiu de les oracions següents i substitueix-lo pel pronom feble corresponent: *hi* o *en*.

- a) —La llet es tornarà agra fora de la nevera.
—No s' ____ tornarà si la bulls.
- b) —Quan diu que es farà soci del club?
—Diu que ja se ____ ha fet.
- c) —Ha quedat molt parada quan l'ha vist.
—I també s' ____ ha quedat la seva mare.
- d) —Aquest matí també han aparegut els arbres coberts de gebre?
—Avui no ____ han aparegut pas.

9. Completa aquestes oracions negatives amb la paraula adequada: *res*, *cap*, *gens*, *mai*, *enlloc*.

- a) No he anat _____ a una *escape room*.
- b) No hi ha _____ problema perquè la Rut vingui al cinema.
- c) No hi ha _____ que ens faci pensar que la direcció no aprovarà la mesura.
- d) Aquesta butaca no és _____ còmoda.
- e) No menjareu uns canelons tan bons _____ .

10. Modifica les oracions següents de manera que l'obligació i la probabilitat hi estiguin ben expressades:

- a) Si vols trobar lloc, *tens que anar-hi ben d'hora.

- b) L'Olga *estarà contenta perquè ha trobat feina.

- c) *Hi ha que agafar un bon jersei perquè a la nit refresca.

- d) *S'haurà adormit perquè ahir se'n va anar a dormir tard.
